

Bla, bla, bla

Ik nader de Martinus Nijhoffbrug over de Waal nabij Zaltbommel. Ondanks de neiging het sonnet van Martinus Nijhoff te gaan reciteren, zet ik de radio aan. De auto is de enige plek op de wereld waarin ik naar de radio luister. Ik hoor de nieuwsberichten: ‘Rutte heeft in zijn speech op de klimaatop in Glasgow gezegd dat in deze ernstige klimaatcrisis geen behoefte is aan “bla, bla, bla” maar aan “actie, actie, actie.”’

Goed gejat is beter dan slecht bedacht, zullen we maar denken. De gastheer van de klimaatconferentie, premier Johnson, opende immers met de frase dat hij ‘minder “bla, bla, bla” en meer actie’ wilde. Pikant is dat de Zweedse klimaativiste Greta Thunberg dezelfde Johnson (en Biden en Macron) op een klimaatop voor jongeren in Milaan in september 2021 op de hak nam. Ze zei toen: ‘Politici komen nooit verder dan “bla, bla, bla.”’

‘De desastreuze invloed van de mens wordt overal op aarde zichtbaar; dat dwingt ons anders te gaan denken over tijd en ruimte van de mens in verleden, heden en toekomst’

De nieuwslezer vervolgt: ‘In de Alpen is al enorm veel sneeuw gevallen. De koorts bij skiliefhebbers loopt op. Ze willen massaal weer naar de pistes kunnen vertrekken. In wat voor wereld leef ik? In de laatste herfstvakantie zijn op Schiphol records verbroken. Er zijn meer passagiers vervoerd dan vóór de coronacrisis. Tijdens de klimaatmars op de Dam op 6 november hoor ik een deelnemer zeggen: ‘Ze moeten de industrie en de luchtvaart aanpakken. En ik wil geen kinderen vanwege het klimaat.’

Het is chaos. Overal. Zelfs in mijn hoofd. Alles buitelt over elkaar. Klimaatgekkies en -ontkenners voeren een koude oorlog. Windboeren vullen het land met torenhoge, horizonvervuilende molens. Met Marsman denkend aan Holland zie ik... onafzienbare rijen windturbines. Goed voor het klimaat. Ze maken ondertussen gehakt van vogels. En het is nooit genoeg. Daarom zetten we de zee ook vol. De stroomvretende datacenters van Microsoft moeten draaien. We lijden aan elektrobesitas. Alles heeft elektriciteit nodig: horloge, wekker, tandenborstel, auto, warmtepomp, e-book, e-bike. Het ‘geologische tijdperk van de mens’ (het antropoceen) waarin de desastreuze invloed van de mens overal op aarde zichtbaar wordt, dwingt ons anders te gaan denken over

tijd en ruimte van de mens in verleden, heden en toekomst.

Tijd om elkaar op het zevende Nationaal Geschiedenisonderwijscongres op 11 maart 2022 te ontmoeten. Om onze gedachten en gevoelens en die van onze leerlingen te thematiseren. Het gaat over de vraag welke invloed de omgeving heeft op de mens en welke invloed de mens heeft op zijn omgeving. Het ráákt ons. Waar staan we, waar gaan we heen en waarvoor? Moeten we helemaal opnieuw beginnen, ons herbronnen? De geschiedenis van de mens is vervlochten met die van de aarde. Het brengt ons bij de overdenking van de vraag aller vragen: de wereld waarin ik leef, waar is die vandaan gekomen? En waarheen gaat zij? Deze vragen stijgen pas werkelijk uit boven het ‘bla, bla, bla.’ ■

Ton van der Schans is voorzitter van de VGN. Hij werkt als docent geschiedenis op de Driestar Hogeschool (pabo) in Gouda.